

Slezská univerzita otevře novou budovu

Od podzimu 1997, kdy byla na závěr Akademického dne slavnostně otevřena nově rekonstruovaná budova opavské fakulty na Masarykově ulici, neprožila Slezská univerzita (SU) chvíle, které na ní čekají už za několik dní. V pátek 5. září bude totiž předán k užívání univerzitní objekt Na Rybníčku 1, budoucí působiště rektorátu a Matematického ústavu, a nedlouho nato dojde ke stěhování obou těchto pracovišť z budovy na Bezručově náměstí 13.

Završí se tak etapa náročné rekonstrukce a přístavby původního sídla administrativního velitelství místní vojenské posádky, které navrhl opavský městský architekt Alfred von Stutterheim. Bylo postaveno v letech 1908–14 v atraktivní nárožní poloze Školního okruhu (dnes Olbrichova), náměstí Františka Josefa a ulice Na Rybníčku. Po třech armádách, ale díky velkému sálu též jako jedno z center společenského života sloužilo prakticky až do konce minulého století.

V roce 1998 byla budova bezúplatně převedena na SU, a ta v letech 2001–2003 zajistila její zásadní materiální i duchovní zhodnocení. Práce podle projektu Ing. arch.

Erharda Jarosche a rady jeho kolegů ze Slezské projektové společnosti a návrhu interiéru Mgr. Jiřího Žlebka provedly Slezské stavby Opava (SSO), Siemens (generální dodavatel části slaboproudy) a společnost Vladislav Uličný, Ing. – Intext Krnov (interiéry), přičemž kompletní výčet všech subdodavatelů akce by zabral místo na samostatný příspěvek. Architektonicky ceněnému objektu se tedy na počátku nového milénia dostává díky jmenovaným, ale i těm, které tu jmenovat možno nebylo, nového využití.

Jeho otevření spojila SU s připomenutím desátého jubilea generálního dodavatele stavební části, společnosti SSO, ve čtvrtek 11. září se pak v novém prostředí představitelé univerzity setkají u příležitosti jeho osmdesátin s jejím prvním rektorem prof. Martinem Černošským. K slavnostnímu otevření budovy jsou v kremnické mincovně raženy dva druhy pamětních medailí podle návrhu akademického sochaře Zdeňka Kolářského, tvůrce univerzitních insignií.

„Ukončená stavební akce je dalším zastavením na cestě, kterou si naše instituce hned ve svých počátcích vytkla. Představuje nový pří-

spěvek k duchovnímu povznesení regionu a vyznívá, jak jsem přesvědčen, jako projev pevného sepeření univerzity s ním,“ řekl kvestor SU Ing. Jaroslav Kania. „Snahy zviditelnit specifické hodnoty toho kterého místa budou v postupujícím procesu přistoupení do Evropského společenství stále náročněji sledovány očima veřejnosti celého starého kontinentu. A Slezsko mu

bezesporu má co říci, když jeho minulost může v nejednom případě sloužit jako čítankový příklad vzájemně se inspirujícího soužití těch, kteří v něm našli svůj domov,“ dodává Kania s poukazem na to, že podobně se SU snaží zvelebit své objekty také v Karvině a Krnově.

*Text a foto: Ivan Augustín
tiskový mluvčí
Slezské univerzity v Opavě*

Rekonstruovaná budova někdejšího administrativního sídla vojenské posádky, později po dlouhá desetiletí známá jako Vojenský klub, dostává po rekonstrukci zcela nové využití.

Opava se prezentuje na Dnech evropského dědictví

„Dny evropského dědictví (European Heritage Days – EHD) jsou významnou celoevropskou kulturně poznávací a společenskou akcí,

kteřá se koná od roku 1991 pod záštitou Rady Evropy a k jejímž myšlenkám se dnes hlásí 47 zemí Evropské kulturní konvence“, tak je

definovaná náplň této mezinárodní akce, na které se letos bohatě prezentuje také město Opava a jeho památky.

Národní zahájení EHD 2003 proběhne ve dnech 5. až 6. září v Pračaticích. Samotné **Dny evropského dědictví se budou konat 13. až 14. září.** V těchto dnech se pro širokou veřejnost zpřístupňuje co nejvíce zajímavých a výjimečných památek, budov objektů i prostor. Pozornost se přitom nesoustředí pouze na prohlášené historické památky, ale otevírají se i dveře soukromých a veřejných budov (radnic, soudů, škol, obytných domů atd.), které nebývají přístupny veřejnosti nebo pouze příležitostně a částečně. Tématem letošního ročníku EHD jsou Technické památky.

Hlavním cílem této akce je chránit kulturní dědictví v nejširším slova smyslu, zlepšit informovanost o jiných kulturách, poznávat všechny kultury bez ohledu na jejich rozšíření a prosazovat mnoha kulturní přístup a nahlížet na kulturní dědictví jako na devizu, kterou lze využít v boji proti netoleranci a nesnášenlivosti.

Město Opava jako člen Sdru-

žení historických sídel Čech, Moravy a Slezska – hlavního gestora EHD v České republice, zaregistrovalo na letošní ročník Dnů evropského dědictví dvanáct památek, které dokládají bohatou historii a kulturu tohoto města. Jedná se o tyto památky: **Konkatedrála Nanebevzetí Panny Marie, Kostel sv. Václava, Farní kostel sv. Ducha, Filiální kostel sv. Vojtěcha, Kostel sv. Hedviky, Sobkův palác, Blücherův palác, Kulturní dům Petra Bezruče, Obchodní dům Breda, Městské koupaliště (Letní lázně), Skříňka na barometr a Památník československého opevnění a armády Republiky československé Opava-Milostovice.** Tyto památky budou ve dnech EHD, tedy 13. až 14. září, přístupny v termínech uvedených buď v katalogu EHD, který bude k nahlédnutí v **Městském informačním centru, ve Středisku informačních služeb na Magistrátu města Opavy, přímo v jednotlivých památkách (kromě barometru), nebo na internetových stránkách EHD – <http://www.ehd.cz>.**

*Mgr. Monika Štěpánková
odbor prezentace
a zahraničních vztahů města*

Opava získala dotace z rozpočtu MMR a SFŽP

Na právě dokončovanou akci „**Patrové parkoviště nám. Osvooboditelů**“, které svou hodnotou dila 50 866 tis. Kč patří mezi nejvýznamnější investice, získalo město Opava státní dotaci v rámci „Regionálního programu podpory rozvoje severozápadních Čech a Moravskoslezského regionu v roce 2003“ v celkové výši **15 000 tis. Kč.** Uvedení parkoviště do provozu je předpokladem plánované rekonstrukce Dolního náměstí, která proběhne v příštím roce.

Dále se městu podařilo získat účelovou státní dotaci ze Státního fondu ŽP na projekt „**Městská víceúčelová hala a koupaliště-tepelný zdroj-tepelná čerpadla**“ ve výši **9 000 tis. Kč,** což je polovina z celkových nákladů. Realizace projektu zajistí ekologické vytápění Městské víceúčelové haly a v letních měsících bude zajištěn ohřev bazénové vody blízkého Městského koupaliště.

*Ing. Martin Dostál
odbor hlavního architekta
a územního plánu*

Granty na Společný fond malých projektů

4. srpen 2003 byl posledním dnem pro odevzdání projektů (žádostí o grant) v rámci Společného fondu malých projektů PHARE CBC 2001. Statutární město Opava podalo v rámci tohoto fondu celkem tři žádosti o grant v úhrnné výši **14 220 euro (445 968 Kč).**

Jedná se o tyto projekty: Rozvojový plán využití rekreační oblasti „**Stříbrné jezero**“, Akční plán rozvoje turistického ruchu na Opavsku, Den Ratiboře v Opavě 2004.

*Ing. Dagmar Kůrečková
odbor prezentace
a zahraničních vztahů města*

ZÁJMOVÁ ČINNOST

Nabídka kroužků a zájmových útvarů v Opavě

Název kroužku	Věk člena	Pro	Poplatek/rok	Zápis, zahájení
DDM Opava, Jaselská 4, tel.: 553 712 100, 553 712 821				
Hrajeme si s míčem	5-6 let	ch+d	500,-	15. 9. 15-18 hod.
Míčové hry	7-8 let	ch+d	500,-	15. 9. 15-18 hod.
Stolní tenis-začátečníci	5-7 let	ch+d	500,-	15. 9. 15 hod. herna Tyrš. stad.
Klubíčko	4-7 let	ch+d	500,-	15. 9. 15-18 hod.
Zpívanky	4-6 let	ch+d	500,-	15. 9. 15-18 hod.
Flétnička	5-7 let	ch+d	500,-	15. 9. 15-18 hod.
Barvička	5-8 let	ch+d	500,-	15. 9. 15-18 hod.
Keramika	5-7let	ch+d	500,-	15. 9. 15-18 hod.
Hrajeme si s počítačem	5-8 let	ch+d	500,-	15. 9. 15-18 hod.
Malý šikula	5-8 let	ch+d	500,-	15. 9. 15-18 hod.
Angličtina	5-7 let	ch+d	500,-	15. 9. 15-18 hod.
Němčina	5-7 let	ch+d	500,-	15. 9. 15-18 hod.
Škola bruslení	od 5 let	ch+d	500,-/20 lekcí	4. 10. 8.30 hod.
Cvičení maminek s dětmi			500,-	15. 9. 15-18 hod.
Usměv	6-15 let	ch+d	500,-	15. 9. 15 hod.
Společenský tanec pro začátečníky	od 12 let	ch+d	1 200,-	15. 9. 18 hod.
TAKT	od 14 let	dívky	700,-	17. 9. 17.30 hod.
Klub disko tanců	od 10 let	ch+d	500,-	18. 9. 15 hod.
Keramický kroužek	od 8 let	ch+d	1 300,-	15. 9. 15 hod.
Zajímavé výtvarné techniky	od 12 let	dívky	1 000,-	16. 9. 15 hod.
Paličkování	od 10 let, dospělí	dívky	500,-	29. 9. 16 hod.
Kurz stepu - začátečníci i pokročilí	od 13 let, dospělí	ch+d	800,-	17. 9. 15 hod.
TS PULS - děti	7-9 let	ch+d	1 000,-	16. 9. 15-17 hod.
TS PULS - junioři	12-14 let	ch+d	1 000,-	17. 9. 15-17 hod.
Začínáme s PC	8-10 let	ch+d	1 000,-	8. 9. 14 hod.
Programování v Pascalu 7.0	11-15 let	ch+d	1 000,-	8. 9. 14 hod.
Internet a tvorba HTML	12-15 let	ch+d	1 000,-	8. 9. 14 hod.
Hry na PC	10-15 let	ch+d	1 000,-	8. 9. 14 hod.
Elektrokroužek	od 9 let	chlapeci	700,-	9. 9. 14-17 hod.
Letecký modelář	od 8 let	chlapeci	600,-	11. 9. 14-17 hod.
Plastikový modelář	od 7 let	chlapeci	500,-	11. 9. 14-17 hod.
Železniční modelář	od 10 let	chlapeci	600,-	11. 9. 14-17 hod.
Aerobik	od 10 let	dívky	600,-	15. 9. 15-18 hod.
Zdravotní tělesná gymnastika	od 1. třídy	ch+d	500,-	16. 9. 15 hod.
Všeobecná gymnastika	od 1. třídy	ch+d	250,-	15. 9. 16 hod.
Atletika	od 1. třídy	ch+d	500,-	17. 9. 16 hod. Tyrš. stad.
Floorbal	7-10, 12-15 let	ch+d	500,-	16. 9. 16.30 hod.
Volejbal	od 10 let	dívky	500,-	16. 9. 15 hod.
Volejbal	10-12 let	chlapeci	500,-	16. 9. 15 hod.
Badminton	od 10 let	ch+d	1 700,-	2. 9.a 4. 9. 18.15 h. tělocvič. Otická
Stolní tenis	od 7 let	ch+d	600,-	15. 9. 15 hod. herna Tyrš. stad.
Cyklistika	10-18 let	chlapeci	500,-	16. 9. 15.30 hod. Parkhotel
Horská kola	10-18 let	chlapeci	500,-	16. 9. 15.30 hod. Parkhotel
Šachy	od 6 let	ch+d	500,-	19. 9. 15 hod.
Ruština pro začátečníky	od 10 let	ch+d	500,-	11. 9. 14-17 hod.
Vrtek	od 15 let	ch+d	500,-	29. 9.
Kurz keramiky	od 15 let, dospělí	ch+d	1 000,-/6 lekcí	24. 9. 17 hod.
Foto pro začátečníky	od 15 let	ch+d	1 600,-	11. 9. 16-18 hod.
Floorbal	15-18 let	ch+d	500,-	18. 9. 16.30 hod.
Šachy	15-18 let	ch+d	500,-	19. 9. 15 hod.
Kurz šití	dospělí		400,-/10 lekcí	22. 9.a 23.9. 17 hod.
Cvičení pro ženy	dospělí		15,-/hod.	22.9. 18 hod.
Cloverleaf	od 15 let, dospělí	ch+d	800,-	7. a 8.10. 19 hod.
Ischias	dospělí		500,-	1. 9. 19 hod.
Základy práce s PC	dospělí		500,-/10 lekcí	8. 9. 14 hod.
Cvičení se Šárkou - Combo	od 15 let		20,-/hod.	
Cvičení se Šárkou - Step aerobik	od 15 let		20,-/hod.	
Cvičení se Šárkou - Bodystyling	od 15 let		20,-/hod.	
Jóga pro všechny	od 15 let		25,-/hod.	18.9. 18 hod.
<i>U zápisu se platí zápisné na 1. polovinu školního roku.</i>				
Soukromé centrum Jarmily Hamplové pro Tchaj-Čchi a Aerobik, OD Breda, 5. patro, tel.: 607 612 738				
Taneční pohybová průprava dětí	6-10 let	ch+d		Po 16-17 hod.
Taneční pohybová průprava dětí	11-14 let	ch+d		Po 17-18 hod.
Step-Master	dospělí			Po 18.15-19.45 hod.
Bodystyling	dospělí			Po 19.50-20.45 hod.
Bodystyling	dospělí			Út 10.05-11 hod.
Bodystyling	dospělí			St 19.05-20 hod.
Pohybová průprava dětí s rodiči	od 2,5 do 4 let	ch+d		Út,Čt 9.15-9.45 hod.
Metoda cvičení L. Mojžišové	dospělí			Út 16-16.55 hod.
Tchaj-t'i-Čchüan-24 forem pro začáteč.	dospělí			Út 17-18.55 hod.
Tchaj-t'i-Čchüan-24 forem pokračování	dospělí			Út 19-20.55 hod.
Tchaj-t'i-Čchüan-88 forem-styl Jang	dospělí			St 17.05-19 hod.
Tchaj-t'i-Čchüan-pro děti (i s rodiči)	6-10 let	ch+d		St 15.30-17 hod.
Tchaj-t'i-Čchüan-pro děti, 24 forem	11-15 let	ch+d		Pá 16-17.30 hod.
Čchi-Kung - Meditace	dospělí			St 20.05-21 hod.
Čchi-Kung - Dvanáct cviků zvěrokruhu	dospělí			Čt 17-19 hod.
Čchi-Kung-Orgánové hodiny a meridiány	dospělí			Čt 19-21 hod.
Čchi-Kung-Prevence v čínské medicíně	dospělí			St 19.05-20 hod.
Cvičení pro těhotné	dospělí			Čt 16.30-17 hod.
JAZZ DANCE	od 16 let,dospělí			Pá 17.35-18.30 hod.
DANCE AEROBIC	dospělí			Pá 18.35-19.30 hod.
<i>Aerobik cvičíme od 1. 9., ostatní kroužky od 15. 9.</i>				
s.k. p.e.m.a. Opava, tel.: 724 156 068, 553 788 877, p.e.m.a.@tiscali.cz				
Floorball	od 7 let	ch+d	750,-/1 hod. týdně	
Floorball	od 7 let	ch+d	1 300,-/2 hod. týdně	
s.k. Sport Pro Všechny, tel.: 737 134 319, 553 621 879, koprivamilan@seznam.cz				
Všestranná pohybová průprava chlapců a děvčat	4-6 let	ch+d	100,-/měs./1 hod./týdně	
Všestranná pohybová průprava chlapců a děvčat	7-10 let	ch+d	150,-/měs./1,5 hod./týd.	

ZÁJMOVÁ ČINNOST

Nabídka kroužků a zájmových útvarů v Opavě

Název kroužku	Věk člena	Pro	Poplatek/rok	Zápis, zahájení
Všestranná pohybová průprava chlapců a děvčat	11-15 let	ch+d	150,-/měs./1,5 hod./týd.	
Sjezdové lyžování - průprava	6-12 let	ch+d	150,-/měs./1,5 hod./týd.	
Areka SEV ZO ČSOP, Horní náměstí 48, 5. patro, tel.: 553 623 988				
Oddíl MOP Pandý	9-12 let	ch+d	350,-	od 8. 9. 16-18 hod.
Oddíl MOP Ačko	13-18 let	ch+d	350,-	od 9. 9 16-18.30 hod.
Oddíl MOP	6-9 let	ch+d	350,-	od 10. 9. 15.30-17.30 hod.
Opavské zastupitelstvo dětí a mládeže	14-18 let	ch+d		1 x měsíčně
<i>Od 1. do 10. 9. od 14 do 18 hod. přihlášení do oddílů.</i>				
Rajka, centrum volného času, nám. Republiky 11, tel.: 776 049 442				
Rajka - dramatický	12-17 let	ch+d	700,-/1/2 roku	
Výtvarníci kouzelníci	od 8 let	ch+d	750,-/1/2 roku	
Pastelka - malování, tvoření	4-6 let	ch+d	650,-/1/2 roku	
Zvoneček - keramický	8-12 let	ch+d	900,-/1/2 roku	
Keramika	od 13 let,dospělí	ch+d	1 100,-/1/2 roku	
Elektronik	od 8 let	chlapci	700,-/1/2 roku	
Škola karate a sebeobrany	6-9 let	ch+d	1 000/1/2 roku/2hod/týd.	
Škola karate a sebeobrany	10-14 let	ch+d	1 000/1/2 roku/2hod/týd.	
Škola karate a sebeobrany	od 15 let,dospělí	ch+d	1 500/1/2 roku/2hod/týd.	
Minidisco	4-6 let	ch+d	650,-/1/2 roku	
Discoformace - příprava	7-10 let	ch+d	650,-/1/2 roku	
Discoformace - výběrová sk. - děti	7-10 let	ch+d	1 000/1/2 roku/2hod/týd.	
Discoformace - junioři	11-15 let	ch+d	800,-/1/2 roku	
Discoformace - výběrová sk. - junioři	11-15 let	ch+d	1 000/1/2 roku/2hod/týd.	
HIP - HOP	od 10 let	ch+d	1 000/1/2 roku/2hod/týd.	
Dětský aerobik - začátečníci	od 7 let	ch+d	1 000/1/2 roku/2hod/týd.	
Dětský aerobik	7-10 let	ch+d	1 000/1/2 roku/2hod/týd.	
Dětský aerobik - junioři	11-16 let	ch+d	1 000/1/2 roku/2hod/týd.	
Jóga	dospělí+mládež		700,-/1/2 roku	
Němčina	dospělí+mládež		1 000,-/1/2 roku	
Angličtina	dospělí+mládež		1 000,-/1/2 roku	
Francouzština	dospělí+mládež		1 000,-/1/2 roku	
Ruština	dospělí+mládež		1 000,-/1/2 roku	
Škola manekýn a fotomodelek	od 15 let	dívky	3 500,-/3 měsíce	
Centrum ELIM, Rolnická 21A, tel.: 553 653 239				
Floorbal - začátečníci	10-18 let	ch+d	200,-/pololetí	Po 14-15.30 hod.
Floorbal - pokročilí	10-18 let	ch+d	200,-/pololetí	Po 15.30-17 hod.
Volejbal	10-18 let	ch+d	200,-/pololetí	Po 17-19 hod.
Basketbal	10-18 let	ch+d	200,-/pololetí	St 16-18 hod.
Baseball	10-18 let	ch+d	200,-/pololetí	So 10-12 hod.
Keramika pro menší děti	3-9 let	ch+d	250,-/pololetí	Po 14-16 hod.
Keramika pro větší, velké a dospělé	10-100 let	ch+d	250,-/pololetí	Út 15-20 hod.
Angličtina pro mladé - začátečníci	12-18 let	ch+d	30,-/hodinu	Po 17-18 hod.
Angličtina pro kohokoliv - začátečníci	15-100 let	ch+d	30,-/hodinu	Po 18-19 hod.
Kutil Tim - práce v dílně a v garáži,.....	9-18 let	ch+d	zdarma	Po 18-19 hod.
Klub pro maminky na MD	dospělí a děti		bude upřesněno	St 9-12 hod.
Cvičení pro maminky s dětmi	dospělí a děti		bude upřesněno	Čt 10-12 hod.
Oddíl 5K - hry, sporty, dobrodružství	9-14 let	ch+d	500,-/rok (čl. výhody)	Pá 16-18 hod.
Žonglování	9-100 let	ch+d	bude upřesněno	Pá 17-18 hod.
Výroba žonglovacích potřeb	9-100 let	ch+d	bude upřesněno	Pá 18-19 hod.
Dračí doupě, Shadowrun	15-20 let	ch+d	zdarma	Pá 15-19 hod.
Bubnování na africké a malé bubny	9-100 let	ch+d	bude upřesněno	Čt 15-18 hod.
Beseda s kazatelem	kdokoliv		zdarma	St 18-20 hod.
Klubko - otevřený nízkoprahový klub	děti do 15 let	ch+d	zdarma	Po 13-17, Út 13-15.30 hod.
Klubko - otevřený nízkoprahový klub	děti do 15 let	ch+d	zdarma	St,Čt 13-18, Pá 13-16 hod.
Stanice mladých turistů a přírodovědců - Otakárek Opava, Husova 17, tel.: 553 62 32 76				
Lasičky - mladí přírodovědci	děti do 15 let	ch+d	250,-	Čt-Pá 11.-12. 9. 14-18 hod
Prima hrátky se zvířátky	děti do 15 let	ch+d	250,-	„
Pejskování od A do Z	děti do 12 let	ch+d	250,-	„
Mývalkové	děti do 12 let	ch+d	250,-	„
Poletušky - přírodovědný kroužek	děti do 12 let	ch+d	250,-	„
Přípravný seminář na BiO	děti do 15 let	ch+d	350,-	„
Rybářství I - příprava začátečníků	děti do 15 let	ch+d	500,-	„
Rybářství II - příprava začátečníků	děti do 15 let	ch+d	500,-	„
Rybářství III - pro pokročilé	děti do 15 let	ch+d	500,-	„
Akvaristika	děti do 18 let	ch+d	480,-	„
Teraristika	děti do 18 let	ch+d	450,-	„
Teraristika	děti do 18 let	ch+d	450,-	„
Malý kurz astronomie	děti do 18 let	ch+d	300,-	„
Cykloturistický - na kole přírodou, bezpečnost	děti do 18 let	ch+d	420,-	„
Černý čap - vodní turistika	děti do 18 let	ch+d	250,-+300,-(materiál)	„
Black Lotus - karty Magic	děti do 20 let	ch+d	350,-	„
Kanoistika - slalom	děti do 15 let	ch+d	200,-	„
Trampek kytara - základy hry na kytaru	od 12 let	ch+d	150,-	„
Mikan 33 II. - skautský oddíl	děti do 18 let	ch+d	300,-	„
Mikan 33 I. - skautský oddíl	děti do 18 let	ch+d	300,-	„
CET klub - otevřený klub vodáků	dospělí od 20 let	m+ž	zdarma	„
Čochtanova vodácká škola - kurz vodní turistiky	od 10 let	ch+d	včetně LT 3000,-	„
Střelecký I.	děti do 15 let	ch+d	420,-	„
Střelecký II.	děti do 15 let	ch+d	420,-	„
Střelecký III.	děti do 15 let	ch+d	420,-	„
Střelecký IV.	děti do 18 let	ch+d	420,-	„
Astro klub - otevřený klub pro dospělé	od 18 let	m+ž	zdarma	„
Mladý záchranář - 1. pomoc a více	děti do 18 let	ch+d	200,-	„
Internetový kroužek - surfování	děti do 15 let	ch+d	včetně internetu 1000,-	„
Svišti - kroužek pro děti	děti do 12 let	ch+d	250,-	„
Vlčí smečka kroužek MOP	děti do 18 let	ch+d	250,-	„
Outdoor klub - pobyt v přírodě	děti do 18 let	ch+d	500,-	„
Formica kroužek MOP	děti do 18 let	ch+d	250,-	„
Angličtina pod oblohou - kurz angličtiny	děti do 15 let	ch+d	290,-	„

Vítězové a neporažení

Od počátku září 1938 se mezinárodně politické postavení Československé republiky dále zhoršovalo. V pohraničních okresech sousedících s Německem docházelo k častým provokacím i k ozbrojeným srážkám s aktivisty Sudetoněmecké strany (SdP), s ordnery a příslušníky Freikorpsu. Ty ještě zesílily po útočném projevu Adolfa Hitlera v Norimberku 12. září. Vláda ČSR rozpustila 16. září SdP a další den vyhlásila mimořádná opatření k udržení pořádku. Premiér Velké Británie a Francie však na ni naléhali, aby přijala Hitlerovy rozsáhlé územní požadavky. Dne 21. září vláda premiéra Hodži odstoupila a nová vláda v čele s armádním generálem Janem Syrovým se 23. září večer rozhodla vyhlásit mobilizaci záloh do 40 let věku. V následujících dnech mobilizace úspěšně proběhla s výjimkou části záložníků německé národnosti.

V našem kraji od Jablunkova po Albrechtice podél tehdejší hranice s nacistickým Německem stály vojenské útvary hraniční oblasti 37 pod velením generála Biruly posílené prapory Stráže obrany státu Ostrava a Bruntál. Za nimi byly rozmístěny jednotky IV. sboru a hraničního pásma XIII. Velké pevnosti postavené od Bohumína až po západ od Opavy obsadili skvěle vycvičení vojáci hraničářského pluku 4 plk. Jana Satorie st. Jejich hlavními zbraněmi byly tehdy špičkové pevnostní kanony vz. 36 (ráže 47 mm) a těžké kulomety vz. 37. Kvalita obrany na severu tehdejší Země Moravskoslezské byla známa i protivníkovi a vedla Hitlera již v polovině září ke změně původně zde zamýšleného hlavního úderu na hlavní úder ve směru Plzeň-Praha. V západních Čechách bylo totiž postaveno jen opevnění sestávající z menších pevnůstek s kulometnou výbrojí.

Jednání vedoucích představitelů Velké Británie, Francie, Německa a Itálie v Mnichově skončilo v noci z 29. na 30. září bez československé účasti podpisem dohody, kterou prezident Beneš a vláda ČSR přijali 30. září 1938. Rozsah území, které měla ČSR podle Mnichovské dohody postoupit Německu, Hitler ještě svévolně rozšířil 4. října o tzv. 5. pásmo, do něhož spadala mj. i Opava. Prezident Beneš 5. října odstoupil a část českého obyvatelstva začala opouštět území postupně obsazovaná německou armádou. Českoslovenští vojáci museli bez boje opustit své

postavení a stáhnout se za nové hranice. Čeněk Vita z osádky pevnosti OP-S 17 (ležící nad silnicí z Opavy do Pilszce) o tom vypověděl: „Ve tři ráno 8. října 1938 přišla osudová hodina, kdy jsme museli objekt opustit. Zůstal tam stát odzbrojen, ale se vším vnitřním zařízením, které jsme neměli čas odsunout do vnitrozemí.“ O sedm hodin později pak jednotky německé 2. armády generálplukovníka Gerda von Rundstedta překročily u Pilszce československou hranici a zahájily postup směrem na Opavu. Jak zaznamenal kronikář Matěj Valík, došlo přitom ale k nečekanému zdržení:

Německý tank Pz.II na opavském Horním náměstí 8. října 1938.

Foto: archiv J. Breuera

„Právě U kříže, kde stála deputace Kateřinek, spadne najednou sama od sebe přes silnici těžká závora celní, čímž úplně uzavřené průjezd... v tom už je tu čelo německých okupantů. Zůstalo nechápavě stát a za ním celý dlouhý had německého vojska. Velící důstojník vyskakuje rozčileně z auta a Josef Manderla (starosta) mu s omluvou hlásí a vysvětluje, co se vlastně stalo.“ Teprve po druhém nájězdě tankem se podařilo vyrvat závoru a uvolnit průjezd. „V Kateřinkách samých moc toho vítání a nadšení nebylo vidět. Jiné to však bylo v Opavě. Tam celá Pekařská ul. a Horní náměstí lemováno zfanatizovaným davem, před radnicí stojí a čeká purkmistr dr. Reinhard Kudlich s celou velkou suitou, vše v uniformách. Jako první sem vtáhne „Freikorps“ vedený městským radním L. Korzerem... Byl to jakýsi předvoj, za nímž propagační vozy rozdávaly letáky s instrukcemi pro „uvítání“ nových pánů. Volání

„Sieg Heil!“ nebralo konce. Brzy nato se objevily první německé motorizované jednotky. Tu jakoby šílenství postihlo celý ten dav. Muži řvou, ženy radostí pláčou, na tanky spadá sprška květin, cigaret atd.“

Koncem června tr. uvedla Česká televize několikrát osmnáctiminutový dokument Miroslava Kučery z cyklu Vlastivěda – Dějepis naruby o roku 1938. Mladí historici, mj. též PhDr. Pavel Šrámek, absolvent Slezské univerzity, se v něm pokusili odpovědět na 65 let kladenou otázku: „Měli jsme se bránit?“ Po zhodnocení poměru sil, zejména německé převahy v letectvu, tvůr-

ci zajímavého snímku došli k závěru, že v případě bojů by čs. armáda musela ustoupit až na Slovensko, zničena by byla velká města i značná část průmyslu. Nepřípravení spojenci by nepřišli na pomoc a lidské ztráty v ČSR několika týdnů války by dosáhly asi 360 tisíc, stejně, jako po skončení druhé světové války. Lze ale předpokládat, že těžké ztráty by utrpělo také Německo, které by nezískalo obrovskou výzbroj naší armády a rozsáhlý zbrojní průmysl. To by podstatně ovlivnilo schopnost Německa uskutečnit další agrese v Evropě.

Pokud se podobně podíváme na popsané „dobyty“ Opavy, mohlo také, v případě odporu čs. armády dopadnout zcela jinak. Početní převaha německé armády byla v tankcích sice více než čtyřnásobná, polovina z nich však byly lehké tanky Pz.I s dvěma kulomety a třetina jen o málo lepší tanky Pz.II, které měly navíc dělo ráže 20 mm, ale pancéřování s tloušťkou jen 14,5 mm.

Do Opavy vjely po trase kolem pěti pevností (pěchotních srubů) čs. opevnění. V případném boji by německé tanky neměly šanci proti pevnostním kanonům a protitankovým zbraním pěších jednotek. Neuspěly by ani při střetnutí s československými tanky LT 34 a LT 35 se silnějším pancéřováním a kanony ráže 37 mm. Němečtí odborníci v závěru Pamětního spisu o česko-slovenském stálém opevnění vydaného v roce 1941 vyslovili názor, že rok 1939 by ukázal podstatně jiný obraz, neboť na jeho podzim by čs. opevnění dosáhlo téměř sta procent bojové síly. Jen třeba v tvrzi Smolkov by přibýlo pět pevnostních houfnic vz. 38 ráže 100 mm s dostřelem až na okraj Opavy.

S německou armádou přišlo na Opavsko gestapo a nacistický potlačovací aparát. Postavení českého obyvatelstva se podstatně změnilo. Začalo zatýkání „nepřátel Říše“, byly zrušeny české střední školy, v říjnu dokonce i školy obecné, zanikla česká divadla a kina, začalo systematické poněmčování dle plánu SdP. Odpor proti okupantům narůstal a již v říjnu 1938 vznikla první odbojová organizace Obrana Slezska, která se rozšířila do 79 obcí a navázala spolupráci s vojenskou organizací Obrana národa. Některé ze stažených vojenských útvarů se zúčastnily bojů proti maďarským separatistům na Podkarpatské Ukrajině, jiné byly zrušeny. Mnozí z jejich příslušníků se zapojili do domácího nebo zahraničního odboje. Připomeňme si z nich alespoň: Jana Kubiše, při záříjové mobilizaci vojáka strážního praporu XIII v Litultovicích, pak čs. parašutistu, který spolu s Jozefem Gabčíkem provedl 27. května 1942 atentát na Reinharda Heydricha, zastupujícího říšského protektora, Obergruppenführera SS a generála policie. Jana Satorie staršího, velitele elitního hraničářského pluku 4 a účastníka domácího odboje, vězněného mj. v Opavě a v Ratiboři. Emanuela Šrámka, poručíka h.p.4, v dubnu 1945 při Ostravské operaci velitele 3. praporu 1. čs. samostatné tankové brigády v SSSR, jehož znalosti čs. opevnění zachránily životy mnoha rudoarmějců i našich vojáků, kteří museli tato opevnění dobývat.

V září 1938 nebyli v boji poraženi českoslovenští vojáci a vlastenci odhodlaní bránit republiku proti nacistickému Německu. Poražení ale tehdy byli politici velmocí, které kapitulovaly před bezohledným diktátorem a jeho fanatickými přívrženci, jejichž sen o tisícileté Říši skončil porážkou v květnu 1945.

Jaromír Breuer